

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

La
Abonament lunar

pentru Martie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Încă odată recepțiunea Ovreilor.

Constatarea lui „Pesti Napló“ despre raporturile de intimitate dintre Ovrei și tabăra guvernamentală ne silește să revenim asupra gravei cestiuni a recepțiunii talmudului între religiile recunoscute ale statului ungar.

Întreaga politica religioasă a actualului guvern a apucat sub masca liberalismului pe un povârniș periculos. Dar mai periculos decât toate planurile lui în această direcție este planul inarticulării în legea recunoașterii religiei iudaice. Eată pentru ce:

Din câte au transpirat în presă, în enunțări ministeriale, în adunări și conferențe de după culisele politice maghiare, rezultă că recepțiunea Ovreilor va fi pusă mai întâiu la ordinea zilei. Ceea-ce însemnează că guvernul are intenția de a o duce înainte de toate pe aceasta în deplinire. S'a svenit chiar, că numai recepțiunea voește să o realizeze în serios, ear' celelalte două cestiuni, matriculele de stat și căsătoria civilă obligativă poate nici nu vor ajunge curând la rezolvare, oi vor rămâne înscrise în programul guvernului numai ca principii teoretice.

S'ar pute în adevăr întâmpla, că cestiunile acestea să rămână încă multă vreme în suspens, fie din pricina opoziției clericale, fie din cauza cheltuelilor cu care sunt împreunate, dar' mai ales în urma împregiurării, că, după-cum se asigură, Maiestatea Sa Monarhul nu-și va da învoierea la introducerea căsătoriei civile obligative.

Așadar matriculele de stat și căsătoria civilă vor rămâne, ca principii numai, simple stafaguri „liberale“ ale recepțiunii Ovreilor, a cărei ducere în deplinire se va încerca pozitiv și cât de curând.

Cu alte cuvinte n'a voit guvernul să se prezente înaintea țerii numai împlineind pofta Ovreilor, ci printr'o manevră destul de șireată și-a dat aerul,

că voește să reguleze toate afacerile religioase „în sens liberal“, deși gândul dela capul locului i-a fost să le dea prietenilor sei ovrești mult dorita recepțiune.

Și pentru-ce să li-o dea? Pentru-că Ovreii o pretind și sînt destul de puternici ca să o pretindă. „Pesti Napló“ o spune destul de lămurit. Dela 1875 încoace, de când actualul partid „liberal“ este la putere, Ovreii i-au fost cei mai adieți aderenți. Deputații ovrești se găsece de atunci încoace toți în tabăra guvernamentală. Ovreii s'au gerat neîntrerupt de cei mai fervenți spriginitori ai așa numitei „idei de stat“. Ei au dat cel mai mare, aproape unicul contingent al acelora ce s'au maghiarizat, schimbându-și până și numele părinților. Ei au făcut aproape toate afacerile statului, au mijlocit împrumuturile guvernului, au dat sume considerabile pentru scopuri electorale etc.

Ovreul însă nimica nu face din pură însuflețire patriotică. Pe el îl stăpânește principiul practic: *Do ut des, facio ut facias*. Lui îi trebuie plată pentru serviciile prestate. Nu e vorbă le-au dat guvernele liberale și plată, și încă îmbelșugată plată. Pe când toate popoarele moșnene au sărăcit în era liberală, elementul ovreesc pripășit de ieri de alaltăieri din fericită Galiiie s'a îmbogățit într'un mod exorbitant. Ovreii au monopolizat toate furniturile statului, ei dominează comerțul și industria în toată Ungaria. Desmerdați de stăpânire au ajuns în stat la o influență ne mai pomenită, care întrece aproape influența elementului genuin maghiar.

Ajunși odată aici li-a crescut pofta spre mai mare. Dominând prin presa lor și opinia publică au isbutit să se facă indispensabili în viața publică. Guvern, partide politice și toți factorii normativi trebuie astăzi în toate împregiurările să țină cont de Ovrei, să-și facă socoteală cu ceea-ce ei vor și nu vor. Asemenea și guvernul atâta a fost de spriginet de Ovrei, încât astăzi, după-ce s'au îmbogățit și li-a crescut puterea în toate privințele, nu se mai poate susține fără ei și cu atât mai puțin în contra lor.

Ear' simțindu-se atât de bine așezați, nu se mai mulțumesc cu simple favoruri materiale, nu se mai mulțumesc cu singuratic distincțiuni, cu Schossbergeri baroniși și alte „mofturi“

de acestea. Ei socotesc momentul sosit ca să-și întemeieze pentru toate timpurile puterea în statul unguresc. Spre acest sfârșit au cerut dela guvern recepțiunea în schimbul spriginului ce i-au acordat.

Și guvernul, vrînd-nevrînd trebuie să se învoească, mai ales că e la mijloc și afacerea regulării valutei, care, grație „liberalismului“ dela putere, în fericită Ungarie nu se poate face din puterea productivă a popoarelor ce o locuiesc, ci numai din bunăvoința gheșeftarilor ovrești. Dar' și afară de aceea chiar interesul de existență al guvernului și al partidului liberal cere să li-se facă Ovreilor pe poftă, căci precum Ovreii spriginesc regimul liberal, astfel îl pot și trânti, îndată-ce-și vor pune carul în petri ca să o facă.

Și bunul guvern nu poate să hazardeze această eventualitate. După-ce Maghiarii au avut nădrăvana nesocotită să se dușmănească cu toată lumea: cu naționalitățile, cu clericali, cu popoarele din cealaltă jumătate a monarhiei, după-ce s'au stricat chiar și cu cercurile Curții, guvernul nu poate să se lipsească de acest unic și ultim aliat, avînd să susțină lupta în atâtea fronturi. Prin urmare s'a angajat față cu fiii lui Israil, că recepțiunea se va face.

Așa este pusă chestia. Nu e vorbă de liberalism, nu e vorbă de egală îndreptărire a confesiunilor, căci toate acestea le-au avut Ovreii și până acuma din belșug. Dar' e vorba că ei voesc să folosească ocazia, ca să-și întemeieze pe base legale și sigure, care numai dela actualul guvern liberal le pot obține, atotputernicia lor în stat.

Ori-cât de liberali am fi deci, trebuie să ne opunem acestui plan ovreesc, căruia guvernul țerii i-a făcut instrument. Nu este ură religioasă, nu este antisemitism doctrinar, ci cestiune de viață, pentru patrie și pentru poporul nostru, că influența Ovreilor se nu crească și mai mult decum a crescut până acuma. Este cestiune de conservare proprie, cestiune de apărare legitimă a elementului creștinesc, muncitor și în adevăr susținător de stat, ear' aceasta trebuie să primeze ori-ce veleități de liberalism rău înțeles.

Îndeosebi tocmai noi Români, care în foarte mare parte din pricina

Ovreilor am ajuns în deplorabila situație politică, națională și economică sub care gemem astăzi, avem datorința impusă de interesele noastre naționale și religioase să protestăm contra întregii politici bisericești a guvernului, fie aceasta chiar și numai principială, dar' am comite o adevărată sinucidere, dacă nu ne-am opune din toate puterile planurilor de a spori și mai mult puterea Ovreilor în țeară și prin aceasta a atrage tot mai mulți venetici perciuinați în spinarea noastră.

Ear' recepțiunea Ovreilor tocmai aceasta o voește și nimic altceva. Prin urmare Românil care ar aproba-o sau n'ar combate-o ar fi săz un naiv sau ceva și mai trist.

Greco-orientali contra politicii bisericești. Foile maghiare din Budapesta află că consistorul gr-or. din Oradea-mare ar fi hotărît să iee poziție contra politicii bisericești a guvernului. În unanimitate a hotărît, că la sinodul din Arad vor protesta contra tuturor părților programului de politică bisericească. Deputații sinodali vor primi instrucțiuni în direcția aceasta. — Din partea noastră observăm numai, că până la sinodul din Arad trece prea multă vreme, ear' Români trebuie să protesteze cât se poate mai curînd.

Spicuri din foile maghiare.

Ear' a dat jalea în tabăra șovinștilor. Bucuria de mai zilele treente asupra maghiarării Pressburgului (Pojon) li-au stricat-o tot Kraxlhuberii, și anume în ședința municipală dela 6 Martie.

Ear' cum istorisește această jalnică tragedie „Budapesti Hirlep“ dela 7 Martie:

„Era vorba despre teatrul maghiar: să-l declare permanent. O discuție înfîntată s'a provocat. Discuția a început prin discursul călduros al protonotarului Brolly Tivadar, care a vorbit cu însuflețire în favorul teatrului unguresc. Imediat au făcut însă explozie cele trei baterii suterane: trei corifei germani, care au vorbit în contra teatrului maghiar. Unul dintre ei, Iosif Palugay, a zis că teatrul nu este decît un loc de petrecere, nimic altceva. Orașul se nu dea deci bani... S'a procedat apoi la vot, ear' rezultatul a fost că municipiul cu 70 voturi contra 60 a respins propunerea referitoare la teatrul unguresc.“

Foarte bine au făcut Kraxlhuberii! Ar fi fost să fure banii contribuabililor pentru a duce la Pressburg o trupă teatrală maghiară, pe

care să o hrănească numai întru mărirea „ideii de stat maghiar“ ori cel mult pentru a procura plăcere câtorva tîfîndari de Unguri.

Români și Slovaci nu vor să învețe ungurește, — eată a doua plîngere pe care o găsim în zările ungurești de azi.

Adevărul acesta a fost înregistrat și rostit chiar la Academia maghiară, unde Vargha Gyula (ținînd discursul seu de recepțiune, a vorbit despre „Cuceririle (?) limbii maghiare“.

Între altele a zis: „Dintre toate naționalitățile Români sînt aceia, care mai anevoe vor să învețe limba noastră. Dintre Români din Caraș-Severin nici 1% nu știe ungurește. În Sătmăru știu 1801, în Bihor 1360, în Sălăgiu 1437, în Cojocna 857 (Și se noteze că aici e metropola Kultur-egylet-ului! Red. „Trib.“, în Turda-Arieș 656.

„Mai rău stă însă limba maghiară în comitatul slovac Arva, unde scotiți laolaltă cei de naționalitate maghiară și cu nemaghiarii, numai 457 vorbesc ungurește.

Ear' deci Unguri constată ei singuri că de geaba toată opinteala lor cu Kultur-egylet-ul și alte egylet-uri păcătoase nu pot să maghiarizeze pe naționalități.

Cum, cu toate acestea, elementul maghiar sporește?

Ni-o spune tot academicianul Vargha, care eată ce mai scrie:

„Dintre 707.000 Jidani 451.000, sau 64% a numărului lor total, declară de limbă maternă a lor pe cea maghiară.

„Prin puterea enormă intelectuală și materială Jidani sînt de altfel nu numai un stîlp puternic al maghiarismului și al ideii de stat maghiar, dar' foarte adesea sînt avant-posturi în locurile populate de naționalități.

Așa glăsuiește învîțatul maghiar. Ear' noi, naționalitățile să bîgăm bine de seamă: să ne îngrădim bine contra acestor avant-posturi ale „maghiarismului și ale ideii de stat maghiar“.

Din parlamentul maghiar.

După-ce proiectul de lege referitor la urcarea diurnei deputaților s'a primit, în ședința dela 6 Martie s'a discutat asupra sumei de 15.000 fl. pe care ministrul de interne fi solicitat cu necesari lucrării de codificație.

Interesant pentru noi în toată discuția ce s'a urmat e următorul fapt:

Horánszky Nándor, president al partidului național (apponyist) într'un lung dis-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Petru Maior.

— Studiu —

de

George Bogdan-Duică.

(Urmare și fine.)

Și mai departe: „Deoarece dar' Români care sînt nemeși se numără între națiuni, urmează că și Români, adică care sînt nemeși, totdeauna au fost chemați la sfaturile țerii cele de obște. Nici aici nici o strîmbătate nu s'a făcut cîndva neamului românesc de cătră neamul unguresc. Toată temelia dar' a cuvîntării lui Eder celei asupra Românilor e surpată. De unde neamul românesc, precum nici-odată nu a pătimit nici o nedreptate de cătră neamul unguresc, așa cu același mîrit neam unguresc trebuie pururea adîncă pace după constituțiunea patriei, cu cucerie să țină și în liniște, dela care atrîna fericită, să custe, supunîndu-se fiecare cu credincioasă ascultare domnilor și mai marilor lor“ (p. 131).

Care va să zică: fiindcă și nemeși români au stat în trecut la sfaturi, ce știm că nu prea sînt de laudă, cu „națiunile“ — accentuez vorba lui Maior, cu „națiunile“ — urmează că Ungurii nu ne-au nedreptățit pe noi Români nici-odată.

Idee surprinzătoare, pentru-că ea este un vedit neadevăr așezat într'o carte ce-i plină de patriotism și mai poartă și semnificativul motto: „Cu anevoie este a nu grăt adevărul...“

Papiu Iarian își explica greșeala lui Maior admitînd, că el nu pătrunsesse spiritul constituției contimporane ungurești, în puterea, căreia nobilimii de origine română nu i-se recunoștea caracterul național și care-și netezia chiar drumul spre maghiarizare și prin ea, și o trecere deplină și fără de întoarcere în confederația acelor trei „națiuni“, pentru care Români nu erau decît dobitoace de muncă, iloți, neomeni.

Să nu fi simțit Maior pericolul maghiarării, cum mai departe crede Papiu? Ce-i drept Maior crede că firea limbii ungurești, care-i „limbă de Asia“ împedecă ori-ce înfrîngere de însemnătate asupra limbii noastre; mai departe el pomeneste despre mult popor unguresc, ce vorbește românește, dar' par'că nu știe nimic de vre-un raport invers (p. 59, 60), în aceeași vreme el are cunoștință despre maghiarizarea neferțată a Slovacilor; astfel am pute admite, că el nu se teme că neamul nostru va fi amenințat vre-odată de ungurism, mai ales fiind Ungurii și „foarte risipiți prin țeară“ (P. 106).

Deasemenea știm însă ce aspru osândia Maior pe cei-ce-și uitau de neam și limbă, numindu-i „barbari“ pe renegați; și pe ce temei am pute oare admite că la judecata-i aspră el făcea excepție cu privire la nobili, la nemeși? Căci de bună-seamă, el a trebuit să vază, ca și Șincai, care și scrie ce a văzut, la ce treaptă ajunsese în vremea lui procesul de maghiarizare al nobililor, și o judecată a trebuit să aibă și el despre ei. *)

*) Șincai, Cronica, sub anul 1440.

Și totuși Maior afirmă, pe acest temei al egalității nobililor români, de a căror maghiarizare nu pomeneste, cu cei unguri, că noi nu am fost nedreptățiți, și el se folosește deci de același argument, pe care și dieta dela 1791 l'a opus supliciei Românilor; astfel în acest punct Maior se pune în conflict cu vestita suplicie pe care de altfel o apără oriunde poate găsi privilegiu s'opere, și așadar se poate vorbi cel puțin de o nepotrivire surprinzătoare a pasagiilor citate cu întregimea operii, în care au găsit loc.

Căutînd mai departe să explic din ideile lui Maior acele pasagii, ai pute căde și pe gândul că poate el va fi avut vre un dram de simpatie pentru nația aceasta, de a cărei „strălucire“ vorbește une-ori. Dar' nu-i nici așa. El le făgăduiește Maghiarilor tocmai acele însușiri, care pot întemeia o dreaptă cărmuire și cari trebuie să excludă tirania de care Maior spune că n'am avut parte sub domnia ungurescă; el adică scrie că anonimul notar al lui Bela este „fără cumpăt“ cînd zice că „neamul unguresc este prea strălucit, prea înțelept, blînd, fără nici un păcat și prea viteaz“; ca să scrii așa ceva, trebuie să fi, zice el, „îmbătăt de dragostea Ungurilor!“

Nu, și nu; din cele spuse e vedit că Maior n'a putut să scrie din inima lui acel neadevăr!

Cum de l'a scris atunci?

Nu putem ști; dar' bănuim... Istoria s'a publicat la 1812, așadar în anul în care Napoleon acum împăratul Bonaparte, trecu urmat de aproape o jumătate de milion de soldați Niemen-ul pentru-ca să

umilească și pe Rusia, singura putere continentală ce mai rămăsese încă independentă. Napoleon începuese însă glorioasa sa înaltare eroică prin a servi republicii franceze, lăptul mării revoluții, care și el dela 1792 lupta în contra Austriei și Prusiei aliate și în contra căreia se uniră în scurtă vreme cele mai multe state europene.

Francia eroică adresase tuturor popoarelor un apel care le chema la libertate.

Ideile acestea mari, ideile revoluției franceze, picinuiră și la noi o reacțiune plină de teamă și de griji în fața ori-cărei propagande, care aici ar fi găsit un bun pămînt pregătît încă de liberalismul domniei lui Iosif II. Acum tipăriturile străine erau puse la carantină și censura din patrie era o censură draconică.

În toiul acestei reacțiuni Maior supune istoria sa censurii maghiare. Guvernul aristocratic se silă să obțină un „veto“ al censurii, și Maior trebui să lupte mult până-ce archiducele Stefan lua sub scutul seu opera lui, împedecînd astfel interzicerea ei. Și așa istoria apărî, „cormuț și strădourată“ de censură precum mărturisește Damaschin Bojinca.

Bănuiesc, că aici trebuie căutat izvorul acelor două mincioase pasage, care erau o concesione făcută censurii de un autor, care cu ori-ce chip doria și zoria ca ideile sale să străbată odată în poporul român, asupra căruia el va fi știut mai bine decît ori-cine ce fericită înfrîngere vor avé. Numai în aceste împregiurări putem găsi înțelesul moralei ce se face în ele despre „adîncă pace după

constituțiunea patriei“ și despre „credincioasă ascultare“ față cu „domni și mai marii“ unguri, care se temeau de cele mai line adieri ale acelu Francez, duh democratic, ce-și făcuse drum până în țările românești, numai în aceste împregiurări găsim înțelesul repeșirii acelor pasage chiar și în prefața cărții după care a ne arăta vrednici de strămoșii nostri români ar însemna: „cătră împăratul lor al Austriei să fie Români cu credință, cătră patria lor cu cuceria, cătră domniilor locurilor cu ascultare, cătră tot deapropocele cu dragoste; și pe sine întru toate puterile sufletului cu nevoită să se deplinească; cît precum dela buna mamă firea a împărțit talent bun, așa toți să se facă cetățeni patriei folositori“ (p. XXXVI).

Patrie și domni! Dar' ce ne da patria, jugul iobăgiei și îndepărtarea noastră dela ori-ce drept ce-l aveau „națiunile“ acelea trei sugrumătoare ale nației noastre! Și a fi cu „cucerie“ și ascultare“ cătră domni tocmai istoria aceasta națională era să ne învețe? De unde?

Maior scrie lap. 97 pasagiul: „Nemărginit aș fi să vreau toate faptele Românilor a le scrie, din care desvlește firea cea bărbată și vitează a neamului românesc. Ci scurtarea care am pus-o înainte și peristaturile nu mă suferă a mă îndelungi în treaba aceasta“. Ce fel să fi fost „peristaturile“ ce-l împedecau a preamări pe Români? Să nu fie acest pasagiu o critică conștie a celorlalți și o alusie la censură totdeodată?

În urma pașilor făcuți de guvernul nostru Rusia a declarat că n'are de gând să împărțească pământuri între țeranii emigrați în Rusia și că a dat ordin strict tuturor organelor de pe lângă frontieră, ca ele să nu permită trecerea pe teritoriul rusesc acelor persoane care voesc să emigreze în masse mari. Trecere liberă a frontierei vor avea numai țeranii provizuți cu pasapoarte legale, care vin după vre-un câștig în Rusia. Consulatele rusești din Cernăuți și Brody sunt avizate a aduce la cunoștință aceste măsuri în contra emigrării tuturor acelor persoane, care poate s'ar anunța la emigrare în stațiunile numite. Faptul că Rusia ia în serios dispozițiunile sale, este deja constatat prin un număr considerabil de casuri întâmplătoare atât în Bucovina cât și în Galiția. Dacă aceste știri ale numitei foi s'ar dovedeau exacte, atunci ne putem bucura că destinația emigrării, care de un an încoace preocupă și neliniștește spiritele, a aflat în sfârșit o soluțiune satisfăcătoare.

Un suveran negru în Europa. În Hamburg se află actualmente un suveran negru. Acesta e Bell, regele Camerounului. El se va duce în curând la Berlin. Înainte de toate însă a vizitat marele stabiliment de lucru în fildeş, în care fiul său, prințul Aqua e uenec de vre-o câțiva ani și când se va reîntoarce în țeara sa vrea să știe bine vre-o 2-3 meșteșuguri.

VARIETAȚI.

(Bacilul choleric în ghiață). Cetim în „Neue Freie Presse“ următoarele: În ultimul timp s'a discutat de câtră mulți întrebarea dacă ghiața din apele filtrate de germenele holerei trebuie considerată ca molipsitoare și dacă se poate întrebuița fără grije pentru usul menajului.

La aceasta se poate răspunde că comisiunea de holeră formată din sinul consiliului sanitar imperial s'a ocupat deja cu această chestiune în Octomvrie anul trecut și basată pe experiențele științifice de până acum, după care bacilul nu moare în apă pe dată ce înghiață, ci din contră veștește încă mai mult timp în ghiață, s'a exprimat în sensul că se recomandă multă băgare de seamă la întrebuițarea gheței scoase din ape infecte. După părerea comisiunii trebuie să ne ferim mai cu seamă de a consuma asemenea ghiață sau de a o pune în contact direct cu alimente și beuturi. Atragem prin urmare atenția cetitorilor noștri asupra celor de mai sus.

(Capul unui călău.) Locuitorii din Saragozza cer cu ori-ce preț capul călăului din orașul acela. E un lucru foarte curios aceasta, de vreme-ce călăii decapitați s'nt ca și corbii albi. Călăul din Saragozza e vestit pentru aceea, că în fruntea celor 500 de oameni a susținut o luptă violentă în contra lui Napoleon-cel-mare. El e acum în vîrstă de 80 de ani. În lunga sa carieră, călăul a decapitat 300 de oameni. Cu toate bătrânețele lui, el e și acum sălbatic și feroce.

Într-una din zilele trecute, călăul trebuia să decapiteze pe un nenorocit acusat că asasinase mai mulți oameni. Dimineața el intră ca de obicei cu judecătorii în celula condamnatului și-i strigă teribil, cum era obiceiul lui:

— „Haide, îmbracă-te repede, căci mi-e dor să-ți taiu capul“. Condamnatul a fost dus în piața publică și după un sfert de oră de preparare, călăul i-a pus capul pe butuc. Apoi a ridicat secura infernală. În acest moment condamnatul i-a mișcat nițel capul. Călăul a tras cu secura, dar n'a lovit bine. Condamnatul a început să geamă oribil. Călăul a mai dat odată, ceea-ce nu e permis de lege, și i-a retezat gîtul.

— „Al dracului să fii“ — strigă teribil călăul.

Mulțimea cuprinsă de milă din cauza suferințelor victimei a început să facă sgomot și să arunce cu petri asupra călăului. Unii voiau să-l sfășie. O trupă de soldați însă au escortat pe bătrânul călău până la casa lui, unde s'au pus sergenții de pază.

Călăul zice, întîndu-se disprețuitor cătră mulțime:

— „Ce oameni puțin delicați sînt acestia. Aș vră să le taiu capul la toți“.

Eată de ce poporul din Saragozza cere capul călăului.

(Istoria unui diamant.) Voim să vorbim de un diamant dintre diamantele celebre anume Sancy, care cântărește 33 de carate și a fost în 1791 extimat la 1 milion. Vicisitudinile și pelegrinagiurile sale sînt foarte numeroase.

Acest diamant a fost furat la băteaia dela Grauson de cătră un Elvețian, care a despoiat cadavru lui Carol Temerarul și care l'a vîndut cu doi franci unui preot care l'a cedat pentru trei franci și n'a reapărut decât la 1589 în mîinile regelui Portugaliei Antoniu, care l'a deșus ca amanet lui Sancy, financiar al regelui Franței. Sancy l'a cumpărat cu 100.000 livre și l'a dat numele său. Unul din descendenții sei vrea să-l dăruească lui Henric III., dar servitorul care îl ducea regelui a fost asasinat pe drum, dar a avut timpul să-l înghită.

Făcîndu-i-se autopsia, s'a aflat diamantul în stomacul său și astfel a reîntreat în posesiunea familiei Sancy. Un membru al acestei familii îl dăruește lui Jacques II. Acest monarh fiind detronat și ajuns în sărăcie, îl vîndu cu 625.000 fr. lui Ludovic al XIV. și astfel deveni diamantul coroanei.

Apoi fu furat în 1792 și a fost vîndut în 1835 marelui vîntător al împăratului Rusiei și astfel aparține astăzi familiei Demidoff.

Din public.*)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Au mai incurs la fondul școlii din Șoimuș următoarele oferte benevole:

Transport din nr. 10 al „Tribunei“ . fl. 468.41

Prin dl Grigoriu Popoviciu, preot gr-or. din Buduș cu lista nr. 26, ca colectant dela următorii donni: Grigoriu Popoviciu, preot 1 fl.; Ioan Pașcu al lui Samoila 10 cr.; Dănilă Pașcu, Șomotelnic, 40 cr.; Ioan Someșan, Șomotelnic, 10 cr.; Simeon Vișan, Șomotelnic, 10 cr.; Teodor Popoviciu, Buduș, 40 cr.; N. Bota din Ragla 1 fl.; Ioan Mărginean, căpitan pensionat în Ragla 2 fl. Suma 473 fl. 51 cr.

Pentru care binefacere se aduce și pe această cale atît domnilor colectanți cît și domnilor contribuenți din partea subscrișilor în numele senatului școlii din Șoimuș mulțumită profundă.

Totodată rugăm pe domni care au primit liste de colectare în folosul școlii noastre să binevoască a grăbi cu retrimitearea acelor ca sau fără rezultat ca să ne putem încheia socotelile cu darea de seamă despre colecta întreprinsă.

Șoimuș, 1 Martie 1893.

Ioan Baciu, preot. Samoila Luca, cassar.

Mulțumită publică.

La petrecerea cu joc a tinerimii române ținută în 16/28 Ianuarie 1893 în Săsciori au suprasolvit următorii marinimoși donni:

Ioan Stoicuța, preot în Săsciori 2 fl.; Nicolae Dura, capelan în Dealu 1 fl.; Vasile Mihu, preot în Cacovița 50 cr.; Ilie Bogdan din Săsciori 1 fl.; Victor Mihu, Drd. din Cacovița 50 cr.; Nicolae Hința, inv. în Șibișel 1 fl.; Gerasim Cărpeneșan, not. cerc. în Răhău 1 fl.; Ioan Halalai, not. cerc. în Săsciori 1 fl. 50 cr.; Partenie Morariu, primar în Săsciori 1 fl.; Simion Ianculescu, not. în Șugag 1 fl.; Sevastian Nistor, adjt. not. în Cut 1 fl.; Iuliu Pop, propr. în Cut 1 fl.; Vasile Duma, propr. în Cacovița 1 fl.; Pavel Precupescu, propr. în Săsciori 50 cr.; Simion Moga, propr. în Săsciori 50 cr.; N. Sigmond, arîndător în Săsciori 50 cr.

Suma banilor s'a deșus la cassa de păstrare spre scopul amintit în invitare.

Pe care domni îi rugăm ca și pe calea aceasta să primească mulțumita noastră cea mai călduroasă.

Săsciori, 12 Februarie 1893.

Ioan Bogdan, controlor. Partenie Morariu, cassar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacțiunii.

Di învățător Traian Linza este rugat a-și arăta domnului I. Bunesco (Str. Profesorii 8 București) adresa, pentru a primi cânturile corale, al căror preț l'a plătit deja.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 8 Martie n. Casa deputaților a respins propunerea contelui Gavriil Károlyi de a declara inexecuabile diurnele deputaților. Continuîndu-se desbaterea bugetară, Latkóczy vorbește pentru programul bisericesc al guvernului. Dacă în alte țeri catolice — exclamă vorbitorul — căsătoria civilă există de zeci de ani, pentru-ce se nu se introduce și la noi?

Paris, 8 Martie n. Foile de aici publică un interviu cu principele moștenitor al Muntenegrului. Acesta a spus că Țarul i-a declarat că alianțe ca cea dintre Rusia și Franța, nu au trebuință să fie scrise în tractate, căci sînt săpate în inimi. Prințul a dat expresie sentimentelor sale de reverență și simpatie cătră Monarhul Austro-Ungariei, dar s'a plîns de calumniile la care este expus din partea presei austro-ungare.

Se vorbește că Brisson va demisiona din presidenția comisiei pentru Panama.

Bibliografie.

A apărut:

„Legea de pensiuine învățătorească“. Tradusă și explicată de Blasiu Codreanu, învățător român în Aradul-nou (Uj-Arad). Arad, 1893. „Tipografia diecesană“.

În editura librăriei H. Steinberg, strada Selari 18, a apărut:

Primul volum din „Schite și povești“, de Victor Crasescu. (St. Basarabeanu). Prețul 1 l.

Librăria H. Steinberg a luat dispoziție de a scoate o colecțiune de: „Scrieri literare ale autorilor români“, care vor apăre regulat în fiecare lună câte un volum, tipărit cu îngrijire pe hărțile velină, și se vinde numai cu un leu exemplarul.

A apărut:

„Catechetică“ adecă „Metodica specială a studiului religiozii“. De protopresbiterul Simeon Popescu, profesor la școala normală de institutori. Ed. II. amplificată. București. Tipografia „Lupta“.

Cartea costă 1 fl. 50 cr. și se poate procura dela librăria Haiman Ignat precum și dela celelalte librării din București.

„Foia Diecesană“. Organ al eparchiei gr-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată pe săptămână: Dumineca. Redactor responsabil: Dr. Petru Barbu. Anul VIII. Nr. 8 dela 21 Februarie are următorul cuprins: Istoria bisericii gr-or. române din Transilvania și Ungaria dela „unire“ până la anul 1810. De Petru Ionescu. — Schițe din istoria literaturii române. De E. Hodoș. (Urmare). — Apel literar. De Dr. Petru Barbu. — Apele minerale ale Sângeorgiului român din nobilul district al Năsăudului (astăzi, comitatul Bistrița-Năsăud) în Nord-Ostul Transilvaniei. De Dr. Leo Mureșan. — Publicațiune. — Licitățiuni minuende. — Concurse.

Extrase din fol bisericesci și școlastice.

Post vacant:

— Un post de paroch în Poiana, protopresbiteratul Caransebeșului (diecesa Caransebeșului). Emolumentele sînt: sesiunea parochială în complex de 34 jugere cu un venit anual în calcul mediu de 170 fl.; un plat parochial intravilan și altul extravilan cu un venit de 10 fl.; birul parochial dela 200 case câte 50 cr. = 100 fl.; venitele stolare dela boteze, cununii și înmormentări în calcul mediu fac 147 fl.; alte venite stolare prestate sigur fac 40 fl.

Petițiunile sînt a se subșterne până în 22 Martie v. oficiului protopresbiteral gr-or. în Caransebeș.

LOTERIE.

Tragerea din 8 Martie st. n.

Sibiui: 76 78 40 15 35

Calindarul zilei.

25 Februarie (9 Martie n.) 1893.

Julian: Păr. Tarasie Arch.

Gregorian: Francisca.

Soarele: răsare 5.53 apune 5.36

Buletin meteorologic.

Sibiui, 8 Martie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 729.0)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimal de temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența din prezintă		
729.9	-0.6	+1.4 +8.4+0.3	NV

Din țeară 6 Mart. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tăria
Budapesta	759	+ 3.3	NV	2
Sătmar	760	+ 1.9	SV	2
Cluj	758	+ 2.6	—	—
Orșova	759	+ 5.6	N	1
Arad	760	+ .1	SV	3
Panciova	761	+ 4.8	NV	4

Sosiți în Sibiui.

La 8 Martie n.

Hotel „Nurthrer“. Rudolf Hess, căpitan, din Zara. Ferarri, econom, din Brezoi. Bela Reményi, inspector și Savesdy, din Budapesta. Pollak, Mayer și Arthur Gruber, comercianți, din Viena. Klein, comerciant, din Brünr.

Teatru orașeneso.

Mercuri, 8 Martie n.:

„Mutter und Sohn“.

Dramă în 5 acte de Carlota Birsch-Pfeiffer.

Economic.

Mărcile de fabrică. După-cum se știe între monarchia noastră și România s'a încheiat o convențiune pentru protecțiunea mărcilor de fabrică.

Eată textul acestei convențiuni:

Articolul I. Supușii austriaci și unguri, în România, și supușii români în Austro-Ungaria, se vor bucura de aceeași protecțiune ca și naționali pentru tot ce privește proprietatea mărcilor de fabrică sau de comerț și e celorlalte desemnări de mărfuri asimilate cu mărcile de fabrică sau de comerț de legile țerii unde ele trebuiesc să fie înregistrate.

Articolul II. Dreptul exclusiv pentru supușii uneia din părțile contractante de a exploata o marcă de fabrică sau de comerț pe teritoriile celelalte nu se poate dobândi decât de aceea care l'au dobândit deja în mod legitim în propria lor țeară și nu poate avé o mai mare întindere sau o mai lungă durată decât țeara de origină.

Articolul III. Supușii uneia din înaltele părți contractante, care vor voi să-și asigure pe teritoriile celelalte proprietatea unei mărci vor trebui să îndeplinească formalitățile prescise într'aceasta de legislațiunea acestei țeri în România, depositul mărcilor se va face la grefa tribunalului de comerț la București; în Austro Ungaria, la camerele de comerț și de industrie; la Viena, pentru Austria; și la Budapesta pentru Ungaria.

Totuși depositul va puté fi refuzat de autoritatea competentă dacă marca este recunoscută ca contrarie ordinii publice sau bunelor moravuri sau legilor țerii.

Articolul IV. Convențiunea de față va fi ratificată și ratificările vor fi schimbate la București îndată-ce se va puté; ea va intra în vigoare o lună după schimbul ratificărilor și va rămâne obligatorie până la expirarea unui an, cu începere din ziua când una sau cealaltă din părțile contractante o va fi denunțat.

Drept care plenipotențiarilor respectivi au semnat o și au investit-o cu sigiliul armelor lor.

Făcut la București, în duplu exemplar la șesșpre-zece (douăzeci și-opt) Ianuarie, o mie opt sute nouăzeci și-trei.

Convențiunea comercială cu România.

Despre stadiul în care au ajuns pour-parleurile între monarchia noastră și România pentru încheierea convenției comerciale i-se scriu din București lui „Neue Freie Presse“ cu data de 1 Martie n. următoarele:

Pedecile ce stăteau în calea încheierii unei convenții comerciale între Austria și România, nu sînt, ce-i drept, încă cu totul delăturate, dar totuși foarte micșorate. Îndesebi mari speranțe nutresc amicii de aici ai convenției din prezența în Viena a consulului general cavalier de Zuzzara, care e deapropae cunoscut cu raporturile de producțiune și progresele industriei române, ce-i drept, capabile de existență, dar încă tot avînd lipsă de protecție, precum și îndeosebi din plecarea acum câteva zile a trimisului austro-ungar de aici contele Agenor Goluchovski în rezidența austriacă. Pentru-că în vreme ce cel dintăiu e în poziția de a fixa mai exact limitele până la care peste tot se poate aștepta o concesiune din partea României față cu pretensiunile de convenție austro ungare, pe atunci contele Goluchovski aduce o propunere de mijlocire, făcută de ministrul domeniilor și de comerț P. Carp, despre care se crede că va da o basă pentru negocieri acceptabilă pentru ambii interesați la convenție. Realizându-se apoi pe temeiul concesiunilor, la toată întemplantarea nu tocmai de o deosebită importanță, oferite de România industriei de export austro-ungare o transacție, atunci după ratificarea transacției germano-române prin Germania se va prezentă parlamentului român numai decât un proiect al guvernului cu privire la revisuirea tarifului autonom în sensul concesiunilor făcute în favorul Germaniei și Austro-Ungariei. Cu toată opoziția energetică ce se presupune din partea contrariilor naționali liberali ai convenției și a fanaticilor vămii protecționiste, cărora chiar și tariful autonom actual li-se pare încă mult prea redus și care vor combate deci până la cuțit ori-ce propunere pentru o reducere vamală, aprobarea revisuirii tarifului de cătră cameră și senat nu va face deosebite greutăți, și apoi și tractatele stipulând drepturile națiunii celei mai favorizate cu Germania și monarchia habsburgică, ce se vor presenta în același timp corpurilor legiuitoare, vor trece fără alte pedeci prin purgatoriu parlamentar.

Prețul mărfurilor

Plaja din Brașov, 3 Martie n. Grâu frumos hecl. fl. 6.—, de mijloc 5.80, mai slab 5.—, grâu meștecat fl. 4.50, sêcără frumosă fl. 3.60, de mijloc 3.40 fl., mai slabă —, orz frumos fl. 3.20, de mijloc 3.—, ovês frumos fl. 2.—, de mijloc 1.80, cucuruz fl. 3.20, mălaiu fl. 3.20, mazêre fl. 7.—, linte fl. 14.—, fasole fl. 3.50, sêmînța de în fl. 10.—, sêm. de cânepă fl. 4.50, cartofii fl. 90.—, carnea de vită p. chilo 48 cr. carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 30.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Mart. n. 1893.

Sămînțe	Cuantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cuantitatea per hect.	Prețul per 100 chilo	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățnest vechiu	74	—	—	75	7.30	7.40
Grâu dela Tisa	74	—	—	75	7.45	7.55
Grâu „Pesta“	74	—	—	75	7.40	7.50
Grâu de Alba-Reg.	74	—	—	75	7.40	7.50
„ Bacfa	74	—	—	75	7.5	7.55
Grâu ung. de Nord	74	—	—	75	—	—
Sămînțe, vechi ori noue	Soiul	Cuantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	dela	până	
Sêcără			70-72	6.30	6.45	
Orz	de nutreț		60-62	5.	5.30	
„	de vîners		62-64	5.40	5.90	
„	de bine		64-66	6.20	7.40	
Ovês	—		39-41	5.60	5.90	
Cucuruz (porumb)	bănăț.		75	4.75	4.80	
„	de alt soi		73	4.70	4.75	
Meiu	—		—	—	—	
Hrișcă	—		—	4.40	4.6	
Mărfi pe termin.	Grâu	de toam. de primă.	Bani per 100 chilogr.	Sept-Oct.	Maui-Jun.	Aug-Sept.
„	Cucuruz	—	7.47	7.33	—	7.49
„	Ovês	—	4.69	—	—	4.70
„	„	—	5.58	—	—	5.59
„	„	—	12.—	—	—	12.10
Produce diverse	Soiul	Cursul				
Sem. de trif.	Lucernă ungurească		48.—	58.—		
„	roșie		61.—	70.—		
Oleu de rap.	rafinat		32.—	32.50		
Uns. de porc	dela Pesta		65.—	65.50		
„	dela țeară		—	—		
„	svântată		48.50	49.—		
„	afumată		55.—	55.50		
Sêu	—		39.—	40.—		
Prune	—		22.—	22.50		
Lietar	slavon, nou		22.—	22.50		
„	bănățnest		21.—	22.—		
Miere	brută		—	—		
„	galbină străcurată		35.—	37.—		
Ceară	de Rosenau		140.	141.		
Spirt	brut		13.50	13.75		
„	Drojiuțe de spirt		51.25	51.50		

Cursul pieței din Sibiui.

Din 7 Martie n. 1893.

Hărție-monetă română	Cump.	9.46	vînd.	9.56
Lire turești	—	10.75	—	10.85
Imperiali	—	9.80	—	9.85
Ruble rusești	—	1.25	—	1.27

Bursa de Budapesta.

Din 6 Martie n. 1893.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ hărție 4%	115.80	—
„ „ hărție		

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Contul bilanțului.

[582] 1-1

Table with columns for Active and Pasive, listing various financial items and their values.

Orăștie, în 31 Decembrie 1892 st. n.

Dr. Ioan Miha m. p., Aurel Popovici-Barcianu m. p., director executiv, prim-comptabil.

Iosif de Orbonaș m. p., Dr. Stefan Erdélyi m. p., membru în direcțiune, membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet am examinat bilanțul prezent, și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, l-am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Comitetul de supraveghere:

Nicolau Vlad m. p., Nicolau Popoviciu m. p., Danil David m. p.

Avis!

pentru turiști, călători și excursioniști.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis în Avrig (castelul Borger) [540] 3-3

O ospătărie și cafenea „La Negoiu“

servesc cu mâncare bună și beuturi precum și cu odăi de pasageri pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Rugându-ne pentru bineviitorul sprigin mă recomand

B. Schwarz.

Doi învățăcei

se primesc în frazelăria lui Petru Moga, Sibiu, str. Poplăcii nr. 1. [563] 2-

A eșit tocmai de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

„FURNICA“

CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI ÎN FĂGĂRAȘ.

Convocare.

Domnii acționari ai „Casei de economii „FURNICA“, societate pe acțiuni“, se invită prin aceasta în virtutea §-lui 16 al statutelor societății la

a IX-a adunare generală ordinară

care se va ține la Făgăraș în 12 Aprilie 1893 st. n. înainte de amăzi la 11 oare în localul societății.

Obiectele:

[594] 1-1

- 1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1892 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuția profitului realizat conform bilanțului.
3. Fixarea prețului marcelor de prezentă, pentru direcțiune și pentru comisariatul de zi.
4. Alegerea, conform §-ilor 30 și 56 din statute a 2 membri în consiliul direcțiunii în locul celor eșiți.
5. Ridicarea capitalului social dela fl. 30.000 la fl. 60.000 în sensul §-ilor 4 și 48.
Domnii acționari, care în sensul §-ilor 17, 18 și 19 din statutele societății voesc a participa în persoană sau prin plenipotenți, sunt rugați a-și depune la cassa societății sau la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiu, acțiunile lor și eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 11 Aprilie 1893 st. n. Făgăraș, în 6 Martie 1893.

Direcțiunea societății.

PIANURI ALESE

se află de vânzare în neguțătoria de pianuri

Heldenberg

ÎN SIBIU.

[172] 8-

Pian-mare, pian-mic, mignon și pianin.

Toate pianurile se vând aici cu mult mai ieftin decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; pe lângă aceasta numai ceea ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cântă la pian. — Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase a unui pian, pe lângă a pute cânta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate comanda spre cumpărare.

Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1892.

Large table with multiple columns and rows showing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Budapest-Ruşava-Verceroava, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, etc.

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.